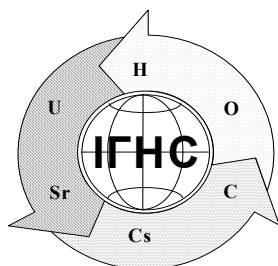

Національна академія наук України
Державна установа
«Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України»

Збірник наукових праць
Інституту геохімії навколишнього середовища
випуск 23

Сборник научных трудов
Института геохимии окружающей среды
выпуск 23

Collected papers
Institute of Environmental Geochemistry
Issue 23

Київ-2014

УДК [550.42:621.039](066)

Збірник наукових праць Інституту геохімії навколишнього середовища. – Київ, 2014. – вип. 23 – 210с.

Цей випуск збірника присвячено пам'яті Емлена Володимировича Соботовича, головного редактора видання, академіка НАН України, засновника і директора нашого інституту. Крім статей, де автори пригадують життєві епізоди при спілкуванні з ним як при виконанні наукових робіт, так і в дружніх стосунках, в ньому представлені роботи з різних напрямків наукових досліджень.

Для наукових робітників та спеціалістів, що працюють у галузі екології, геохімії, радіогеохімії.

Этот выпуск сборника посвящен памяти Эмлена Владимировича Соботовича, главного редактора издания, академика НАН Украины, основателя и директора нашего института. Кроме статей, где авторы вспоминают жизненные эпизоды общения с ним как при выполнении научных работ, так и в дружеских отношениях, в нем представлены работы из разных направлений научных исследований.

Для научных сотрудников и специалистов, которые работают в области экологии, геохимии, радиогеохимии.

The present issue is devoted to commemoration of Emlen Vladimirovych Sobotovich, editor-in-chief of the collected papers, member of Academy of Sciences of Ukraine, founder and director of our Institute. The collected papers contain reminiscences about E. V. Sobotovich and articles which deal with the scientific problems he worked on.

For scientific workers and specialists in the field of ore formation, metallogeny, isotope geochemistry, ecology.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Р. Я. Белєвцев, чл.-кор. НАН України, доктор геолого-мінералогічних наук

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА :

Г. М. Бондаренко, доктор геолого-мінералогічних наук, (відповідальний редактор)

В. Г. Верховцев, доктор геологічних наук;

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Г. В. Лисиченко, чл.-кор. НАН України, доктор техн. наук; **Б. О. Горлицький**, доктор геол.-мін. наук; **В. П. Семененко**, доктор геол.-мін. наук; **М. О. Ярошук**, доктор геол.-мін. наук; **В. В. Долін**, доктор геол. наук; **Ю. Л. Забулонов**, доктор техн. наук; **С. М. Чумаченко**, доктор техн. наук; **О. Ю. Афанасьєва.**, доктор фіз.-мат. наук; **Б. Г. Шабалін**, доктор геол.-мін. наук; **І. Ф. Шраменко**, кандидат геол.-мін. наук., **Ю. О. Ольховик.**, кандидат геол.-мін. наук.

ВІДПОВІДАЛЬНІ СЕКРЕТАРІ:

Л. В. Демченко канд. фіз.-мат. наук, **К. Г. Сушук**, канд. геол.-мін. наук.

ТЕХНІЧНИЙ РЕДАКТОР Фесай О.П.

Дизайн та комп'ютерна верстка макету **Демченко Л.В.**

Друкується за постановою Вченої ради ДУ «ІГНС НАН України»
Свідоцтво про державну реєстрацію: КВ № 19790-9090 ПР від 27. 07. 2012 р.

© ДУ «Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України»

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Бондаренко Г. Н. ПАМ'ЯТИ ЕМЛЕНА ВЛАДИМИРОВИЧА СОБОТОВИЧА.....	4
Лисиченко Г. В. ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ СОБОТОВИЧА ЕМЛЕНА ВОЛОДИМИРОВИЧА У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМ БЕЗПЕКИ АТОМНИХ СТАНЦІЙ.....	9
Шабалін Б. Г., Злобенко Б. П., Спасова Л. В. ВНЕСОК АКАДЕМІКА Е. В. СОБОТОВИЧА У ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАХОРОНЕННЯ РАДІОАКТИВНИХ ВІДХОДІВ У ГЕОЛОГІЧНІ СХОВИЩА.....	18
Соботович Э. В. ЧЕРНОБЫЛЬСКИЕ СЮЖЕТЫ (1986 – 1987).....	24
Барьяхтар В. Г. МОЙ ДРУГ ЭМЛЕН ВЛАДИМИРОВИЧ СОБОТОВИЧ.....	30
Мельников А. И. МЫ ВМЕСТЕ ХОДИЛИ В РАЗВЕДКУ.....	33
Лысенко О. Б. ЕЩЕ РАЗ О СУДЬБЕ И ЛЮБВИ К НАУКЕ.....	40
Ольховик Ю. А. НЕКОТОРЫЕ ЗЕМНЫЕ АСПЕКТЫ ПОДГОТОВКИ К ПУБЛИКАЦИИ МОНОГРАФИИ «РАННЯЯ ИСТОРИЯ ЗЕМЛИ».....	47
Старик И. Е. ЧТО ТАКОЕ РАДИОХИМИЯ.....	50
Скворцов В. В. ЧОРНОБИЛЬСЬКА ЗОНА В КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПОГЛЯДАХ АКАДЕМІКА Е. В. СОБОТОВИЧА.....	57
Корчагин П. А., Шабалин Б. Г. ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ УРОВНЯ ДОВЕРИЯ ОБЩЕСТВА К БЕЗОПАСНОСТИ ГЕОЛОГИЧЕСКОГО ЗАХОРОНЕНИЯ РАДІОАКТИВНЫХ ОТХОДОВ..	64
Пушкарьов О. В., Руденко І. М., Долін В. В. (мол.), Приймаченко В. М. СЕПОЛІТ-ЦЕОЛІТОВІ КОМПЗИТИ ЯК ПОТЕНЦІЙНІ ВОДОПРОНИКНІ РЕАКЦІЙНІ БАР'ЄРИ.....	75
Бондарь Ю. В., Кузенко С. В. СИНТЕЗ ВОЛОКНИСТОГО КОМПЗИТНОГО АДСОРБЕНТА ДЛЯ СЕЛЕКТИВНОГО УДАЛЕНИЯ ЦЕЗИЯ ИЗ ЗАГРЯЗНЕННЫХ ВОД.....	85
Федоренко Ю. Г., Розко А. Н., Павлишин Г. П. ОПРЕДЕЛЕНИЕ ВЕЛИЧИНЫ ДАВЛЕНИЯ, СОЗДАВАЕМОГО ГЛИНОПОЛИМЕРНЫМИ КОМПЗИТАМИ ПРИ НАБУХАНИИ В ОГРАНИЧЕННОМ ОБЪЕМЕ.....	91
Бобков В. Н., Долин В. В. ОСОБЕННОСТИ ТРИТИЙ-ПРОТИЕВОГО ФРАКЦИОНИРОВАНИЯ ПРИ ОБРАЗОВАНИИ КРИСТАЛЛОГИДРАТОВ.....	97
Кураева И. В. ФОРМЫ НАХОЖДЕНИЯ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ В ТЕХНОГЕННО ЗАГРЯЗНЕННЫХ ПОЧВАХ ПОД ВЛИЯНИЕМ ПРЕДПРИЯТИЙ ЧЕРНОЙ МЕТАЛЛУРГИИ (НА ПРИМЕРЕ г. АЛЧЕВСКА).....	105
Мусич Е. Г., Демихов Ю. Н. БИОВЫЩЕЛАЧИВАНИЕ КАК ПРАКТИЧЕСКИЙ ПОДХОД К ЭКСТРАКЦИИ МЕТАЛЛОВ.....	110
Долин В. В., Бобков В. Н. КИНЕТИКА НИСХОДЯЩЕГО ПОТОКА ВОДЫ В НАСЫЩЕННЫЙ РАССОЛ ГАЛИТА.....	123
Зубко О. В., Пушкарьов О. В., Долін В. В. (мол.), Розко А. М. ЕЛЕКТРОДІАЛІТИЧНЕ ФРАКЦІОНУВАННЯ ТРИТІУ У ВОДНИХ РОЗЧИНАХ З ВИКОРИСТАННЯМ ПОЛІМЕРНИХ І КОМПЗИТНИХ МЕМБРАН.....	131
Пономаренко А. Н., Иваницкий В. П., Брик А. Б., Дудченко Н. А., Польшин Э. В. ЗАВИСИМОСТЬ ФАЗОВОГО СОСТАВА НЕКОТОРЫХ ЖЕЛЕЗИСТЫХ КВАРЦИТОВ КРИВОРОЖЬЯ ОТ РАЗМЕРОВ ЧАСТИЦ ИХ МАГНИТНЫХ И НЕМАГНИТНЫХ ФРАКЦИЙ ЗА ДАННЫМИ МЕССБАУЭРОВСКОЙ СПЕКТРОСКОПИИ.....	137
Сущук К. Г. ЗАКОНОМІРНІСТІ МІГРАЦІЇ І КОНЦЕНТРАЦІЇ ТОРІУ В ЗОНІ ГІПЕРГЕНЕЗУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЩИТА.....	148
Фомин Ю. А. ТОРИЙ-РЕДКОЗЕМЕЛЬНАЯ МИНЕРАЛИЗАЦИЯ В АРХЕЙСКИХ Au-Fe РУДАХ БАЛКИ ШИРОКОЙ (ЧЕРТОМЛЫКСКАЯ ЗЕЛЕНОКАМЕННАЯ СТРУКТУРА, ДНЕПРОВСКИЙ БЛОК).....	158
Мусич Е. Г., Демихов Ю. Н. УТИЛИЗАЦИЯ ОТХОДОВ УРАНО- И ГОРНОДОБЫВАЮЩЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ МЕТОДАМИ БИОГЕОМЕТАЛЛУРГИИ....	168
Ярошук М. А., Вайло А. В. РОЛЬ ПРОЦЕССОВ ГРАНИТИЗАЦИИ В ОБРАЗОВАНИИ ТОРИЙ-УРАНОВОГО ОРУДЕНЕНИЯ МЕЖБЛОКОВЫХ ШОВНЫХ ЗОН УКРАИНСКОГО ЩИТА.....	179

Кузьмин А. В. ГЕНЕТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ОРУДЕНЕНИЯ УРАНОВОЙ ФОРМАЦИИ В ПРИРАЗЛОМНЫХ НАТРИЕВЫХ МЕТАСОМАТИТАХ ФУНДАМЕНТА УКРАИНСКОГО ЩИТА.....	186
Ярошенко К. К., Бортнік Є. В., Колябіна І. Л., Кононенко Л. В., Бондаренко Г. М. ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ СОРБЦІЇ СТРОНЦІЮ-90 БЕНТОНІТАМИ.....	199
Герман Николаевич Бондаренко (к 80-летию со дня рождения).....	204

Підписано до друку 30.10.14
Папір офсетний. Формат 60x84 1/8. Друк офсетний.
Гарнітура «Таймс». Ум. друк. арк. 22,8. Обл.-вид. арк. 21,96
Наклад 150 прим. Зам. С14-100-1

Віддруковано з оригіналу авторів в друкарні видавництва «ФЕНІКС»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 271 від 07.12.2000 р.
03680, м. Київ, вул. Шутова 13 Б
www.fenixprint.com.ua